BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

Nr. 31 Joi 2 Februarie 1939
14 Pagini
P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Abuzuri grave

S'a deschis acțiune publică de parchetul tribunalului Ilfov contra individului Octavian Dobrin pentru delictul de abuz de încredere, consistând în însușirea unei importante sume colectată pentru ridicarea unei biserici în comuna Bucium, din județul Făgăraș, înfățișându-se subscriitorilor și donatorilor ca fiind autorizat de arhiepiscopia ortodoxă din Alba-Iulia și Sibiu.

Din nefericire, nu este primul caz — și ar fi de dorit să fie ultimul — când se săvârșește o asemenea fără-de-lege.

De sigur că inițiativele și silințele desfășurate pentru creiarea de biserici acolo unde ele lipsesc, sunt vrednice de laudă și de sprijin. Ziarul nostru a dat tot ajutorul, atât moral cât și material, ori de câte ori s'a apelat la el în acest scop.

Este însă tot atât de adevărat că această acțiune nobilă trebue să fie ferită de orice întinare din partea acelor cari văd în ea un mijloc de folos personal, luând numele Domnului în deșert și speculând spiritul creștinesc al subscriitorilor în dauna sforțărilor făcute realmente de oameni devotați și cinstiți, expuși să nu-și atingă țelul îndreptățit din cauza celor din prima categorie.

Se cunosc cazuri când unele colecte s'au soldat cu deficite, de oarece autorii cheltuise cu întreținerea lor mai mult decât sumele adunate, deși acestea erau impunătoare.

Pe cât de slăvite trebuesc să fie jertfele celor ce se consacră cu gând curat înfăptuirei de locașuri sfinte, mai ales în vremea când credința strămoșească are o chemare mai însemnată de cât oricând; pe atât de condamnabile sunt abuzurile comise de oamenii de felul celui trimis în judecată de parchetul din Capitală.

Ceeace se cere și ceeace se poate face spre a se preveni infracțiuni de asemenea natură, este o selecționare cât mai strictă în acordarea autorizațiunilor pentru atari colecte, o supraveghere apropiată a condițiunilor în care ele se desfășoară, și aducerea la cunoștința publică a realizărilor datorite subscripțiunilor flotante, spre a ști în ce măsură ele au ajuns la destinație și au slujit scopurilor pentru care s'au cerut și s'au dat.

Ministerul cultelor este organul îndreptățit să exercite și ocrotirea cuvenită sentimentelor de înalt altruism în slujba cauzelor religioase, și înfrânarea energică a deficitelor de conștiință și de corectitudine într'un domeniu atât de strâns legat de însăși ființa poporului nostru.

După șase ani
de regim național-socialist

In ziua de 30 Ianuarie se împlinesc șase ani de când d. Adolf Hitler a fost numit cancelar al Reichului și de când partidul național-socialist — la acea epocă în majoritate relativă în Reichstag — a primit răspunderea politică și istorică a conducerii Germaniei.

Alegerile din 6 Noembrie 1932 dăduse naționaliștilor circa 33 la sută din sufragii, care-i îndreptățiau la 196 deputați. Socialiștii aveau 121 și comuniștii 100 de reprezentanți în parlament. Aceștia erau trecutul. Național-socialiștii erau viitorul. Ei aveau posturile de comandă cele mai importante: cancelariatul, internele, aviația, controlul administrației prusiene; ei stăpâniau majoritatea opiniei publice germane; dinamismul și energia lor le deschideau calea destinelor viitoare ale Germaniei noui.

La 1 Februarie 1933, Reichstagul era dizolvat, iar la 5 Martie 1933, noui alegeri dădeau național-socialiștilor 17.269.600 voturi, contra 7 milioane 177.000 social-democraților și 4.845.000 comuniștilor. Marxismul înfrânt și pus afară din lege, câmpul devenia liber pentru nazism. Intrunit la 23 Martie 1933, la opera Kroll, Reichstagul, cu 441 de voturi contra a 94 de voturi socialiste, acordă d-lui Hitler depline puteri. Cancelarul devenia astfel stăpânul Germaniei, pe calea sufragiului popular.

Un drum imens a fost parcurs de atunci și o operă uriașă înfăptuită. In viața constituțională, d. Hitler a acumulat funcțiunea de cancelar cu cea de președinte al Reichului și de Führer al tuturor Germanilor. In viața economică și socială, cancelarul a suprimat șomajul, a desvoltat autarhia economiei germane în proporții gigantice și a pus industria germană în serviciul celei mai repezi și mai masive acțiuni de înarmare pe care a înregistrat-o vreodată istoria lumii. Fără sguduiri, cancelarul a realizat unificarea administrativă și politică a Reichului și a introdus unitatea deplină de comandament în conducerea armatei, diplomației, vieții economice și financiare a Germaniei. In politica internațională, a răsturnat opera tratatelor de pace, denunțând clauzele lor militare, teritoriale și fluviale, a ocupat zona demilitarizată și a proclamat decăzut tratatul dela Locarno; a făcut cu succes plebiscitul din Sarre; a alipit Germaniei Austria și regiunea Sudeților, schimbând astfel într'un singur an situația de drept și de fapt și atmosfera politică a Europei Centrale și Orientale.

Liga Națiunilor sucombă în fața acestor lovituri repetate; politica ei de siguranță colectivă este înlocuită de aceea a echilibrului de forțe, de procedura pactelor bilaterale, de spiritul, principiile și metodele, care se desprind din pactul anticomunist din 1935, din politica axei Roma-Berlin, din 1936 și din acordul dela Muenchen, din 1938.

Opera războiului mondial și a tratatelor de pace fusese o operă colectivă. Ea a determinat timp de aproape două decenii încercările de organizare ale unei păci colective. De peste un secol, istoria Europei nu mai înregistrase cazul unei ascensiuni individuale atât de fulgerătoare și unei transformări atât de adânci în structura teritorială și în ambianța morală și politică a continentului.

Pentru comemorarea acestor șase ani de istorie și pentru sărbătorirea operei înfăptuite s'au întrunit Luni seară la opera Kroll deputații Reichstagului, la cari se alătură, pentru prima oară, deputații germani din Austria și din regiunea Sudeților. Cuvântarea, pe care d. Hitler a rostit-o cu acest prilej, a fost așteptată cu înfrigurare și ascultată cu un adânc interes de zeci de milioane de oameni, nu numai în Germania, ci în toate părțile lumii. D. Hitler are azi, în mâinile sale, inițiativa păcii sau războiului. Toate popoarele astăzi doresc pacea, dar fiecare din ele are alt vocabular și altă concepție despre pace.

Discursul de Luni al d-lui Hitler face elogiul operei înfăptuite în cei din urmă șase ani de guvernare național-socialistă și precizează temele bine cunoscute ale regimu-

(Continuare in pag. 2-a)

In pag. 9:
Discursul cancelarului Hitler

ALUNECĂRILE DE TEREN DIN JUD. BUZĂU

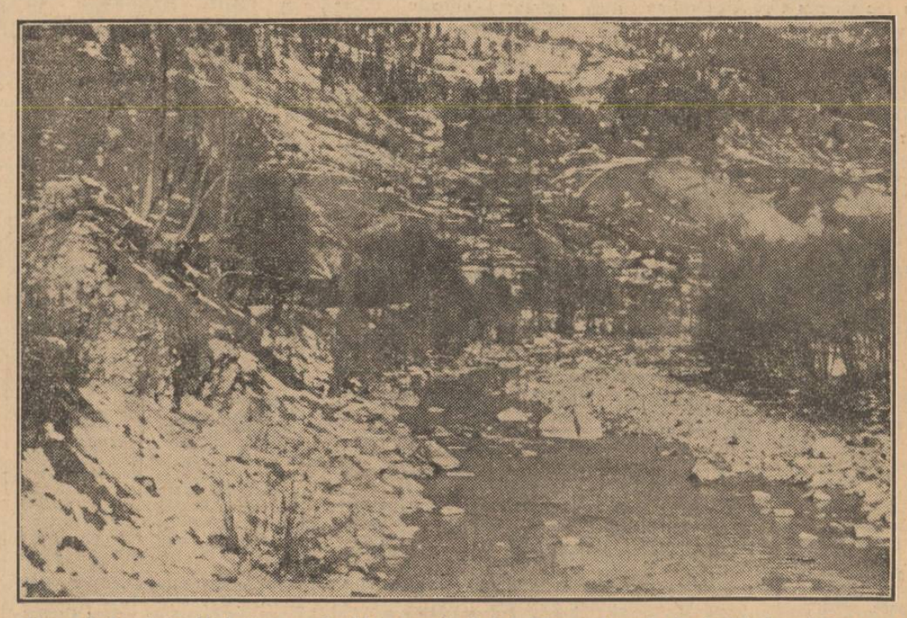

Alunecările dela Nehoiaș au închis cursul râului Bâsca, formând o baltă, lungă de peste 300 m. și adâncă de 6 m.
(Vezi reportajul din corpul ziarului)

SCRISORI DIN PARIS

Două pericole:

Mobilizarea italiană și umflarea albiei Senei

de RENE SAIVE

Paris, Ianuarie

Parisul a aflat, fără prea mare emoție, că Italia a rechemat 60 de mii de oameni sub drapel. Aci, nimeni nu ia în serios amenințările și revendicările italiene. E o greșală, poate. In tot cazul, sunt nevoit să constat că, ori de câte ori se vorbește francezilor de italieni, optimismul popular nu poate fi turburat. Nimeni nu vrea să creadă că „sora latină" ar avea de gând să intre în conflict cu Franța. Dece nimeni nu vrea să creadă aceasta? Răspunsul ar fi greu de dat.

Tonul presei italiene, când se adresează Franței pare atât de agresiv, pretențiile oficiale par atât de exagerate, încât lipsa aceasta de măsură e interpretată ca un semn, mai de grabă liniștitor.

Italia este poate avidă de teritorii; se pare însă că ar vrea să mănânce mai mult decât poate mistui.

Numai luarea Barcelonei de generalul Franco, care primește ajutorul eficace al d-lui Mussolini, a pricinuit oarecari turburări în cercurile politice și chiar în cercurile populației mobilizate.

— Iată-ne reveniți la luna Septembrie, mi-a spus un barman din Rue de la Paix.

Barmanii sunt adesea oameni înzestrați cu foarte mult bun simț.

*

Totuși, înainte de a ne alarma peste măsură, vom aștepta ca evenimentele să confirme părerile răspândite prin cafenelele parisiene. Căci luna Septembrie e o lună plină de amintiri urite.

Era destul de frig pe-atunci. Ce va fi azi?

Imi amintesc că rezerviștii au sosit la Metz în număr atât de mare, încât în dese rânduri au trebuit să fie îmbrăcați în câmp. Cămășile fâlfâiau în vânt și concentrarea aceasta căpătase uneori aparențe dintre cele mai voioase.

In Ianuarie sau în Februarie, o mobilizare ar fi mai puțin veselă. De câteva săptămâni plouă atât de mult, încât râurile se revarsă. Sena se îngroașă grozav și zuavul de piatră, care împodobește podul Alma, are apă până la genunchi.

*

Revărsările Senei, atât de dese dealungul istoriei Parisului, dela inundația de care ne vorbește Grégoire de Tours în 583, au trezit mereu verva parisienilor. Cu acest prilej, se citează cuvântul poetului Raoul Ponchon, mort de curând:

„Pentru prima oară, spunea el în 1910, am voit să părăsesc Parisul. M'am instalat deci pe malurile Senei, la Saint-Cloud. Peste câteva săptămâni, au venit marile inundații. Am înțeles.

(Continuare in pag. 2-a)

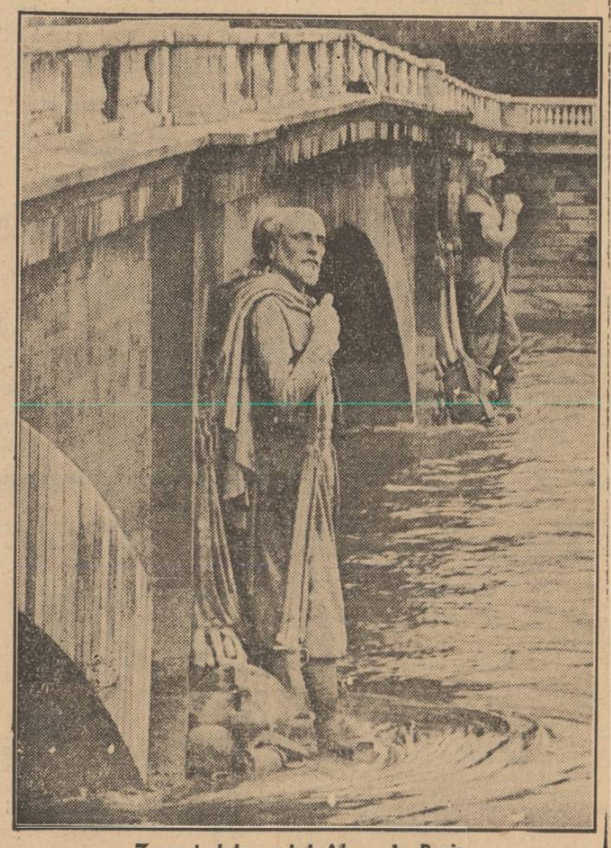

Zuavul dela podul Alma, la Paris

Luni s'a înregistrat
în București un cutremur de pământ

Observatorul astronomic din București ne trimite următorul comunicat:

In ziua de 30 Ianuarie 1939, între 4 ore, 37 minute, și 7 ore și 5 minute, s'a înregistrat la observatorul din București un cutremur, al cărui epicentru pare a se găsi tot în Chili, la vreo 13.300 km. depărtare.

Acest cutremur pare a egala aproape, în violență, pe cel din ziua de 25 Ianuarie, în aceiași regiune.

xX⊙●⊙Xx

500 milioane lire sterline pentru înarmarea Angliei

Londra, 30 (Radio-Central).— Ziarul „Star" anunță că bugetul pentru înarmare britanic pe 1939/1940 se ridică la 500 milioane lire sterline dintre cari 200 milioane pentru marina de război și câte 150 milioane pentru armata de uscat și flota aeriană.

◆⊙◆

Tratative economice polono-române

Varșovia, 30 (Radio-Central). — Din cercurile bine informate din Varșovia se anunță că în curând vor începe tratative economice între Polonia și România în scopul stabilirii a noui contigente de export.

xX⊙●⊙Xx

Grav accident de avion la Rio de Janeiro

Rio de Janeiro, 30 (Rador). — Un grav accident de avion s'a întâmplat azi în timpul unui sbor de încercare.

Un avion comandat în Statele Unite s'a prăbușit în capitală pricinuind mari stricăciuni la trei case. Mai mulți locatari au fost răniți, iar cei doi ocupanți ai avionului au murit în accident.

xX⊙●⊙Xx

Copii spanioli din Catalonia salută trupele naționaliste

Corespondență țărănească

de A. CORTEANU

Sunt unii fii de țărani cari, deși au trecut prin școli superioare din țară și din străinătate și au ajuns personagii importante în viața statului nostru, păstrează totuși legătura cu satul și cu sătenii din mijlocul cărora au eșit. Unul din acești distinși fii de țărani mi-a arătat câteva scrisori pe care le-a primit de curând de la prieteni din satul de origine. Modestia lui mă obligă să-i trec numele sub tăcere. E destul să se știe că e vorba de un sat din județul Vlașca. Unul dintre corespondenții prietenului meu e cetitor vechiu și credincios al ziarului „Universul". El ar dori foarte mult ca scrisoarea lui să fie publicată la ziar. *„V'aș ruga ca aceste rânduri să se publice la „Universul" ca să vază toți țăranii și să învețe să mulțumească celui care le-a făcut bine... și să mi se trimeată și mie o gazetă să văd și eu aceste rânduri publicate și să vadă întreaga țară și să vadă M. S. Regele și Marele Voevod Mihai și I. P. S. Patriarhul Miron Cristea al României".*

E o scrisoare plină de închinăciune și recunoștință pentru cârmuitorii țării începând cu M. S. Regele. Sentimente foarte frumoase și multă recunoștință pentru binele ce li se face țăranilor, în special de către ministerul de agricultură. Un alt corespondent pune, cu naivitate dar destul de clar, o mulțime de probleme țărănești. *„...ne spuneți să ținem vite de rasă, iar pe de altă parte ne îndemnați și chiar ne forțați să arăm locurile. Ne dați berbeci de rasă și la urmă nu ne lăsați cu oile nici printre hotare și nici în islazul comunal. Atunci unde putem noi să trăim?... Să facem cămăși de cânepă, dar s'o putea să purtăm noi cămăși de cânepă?".*

Adresându-se familiar prietenului meu, mare demnitar de stat, țăranul vlăscean îi zice: Nică Marin. *„...Nică Marin, noi nu putem înțelege că dacă un om are 20 de oi să plătească taxe că face comerț. Eu am avut în vara asta 20 de oi cu lapte și o vacă și eu n'am brânză nici să orbesc un șoarece, pentru că am o familie grea, opt copii, șase fete și doi băeți. Nică Marin, noi vedem că timpul este foarte greu de trăit.*

Cum vedem, este vorba de un gospodar chiabur care are 20 de oi și o vacă cu lapte. După câte îmi spune „Nică Marin", gospodarul nostru are și douăzeci de pogoane de pă-

(Continuare in pagina 2-a)

Presa sovietică
atacă revizionismul bulgar

Moscova, 30 (Rador). — Ziarele sovietice comentează unele manifestări recente ale revizionismului bulgar, declarându-se împotriva acestuia.

Ziarele acuză revizionismul bulgar că se bazează pe o susținere activă din partea unor puteri străine, care ar căuta să provoace neînțelegeri în Balcani.

xX⊙●⊙Xx

CIOCNIRE DE TRENURI LA CHICAGO

Chicago, 30 (Rador). — Două trenuri aeriene s'au ciocnit Luni după amiază la Chicago, în timpul unui viscol cumplit.

Sunt peste 20 de răniți, dintre cari 9 sunt în stare gravă.

De azi dimineață ninge fără întrerupere. Troene de zăpadă îngreunează mult circulația.

xX⊙●⊙Xx

Furt de documente militare

Londra, 30 (Rador). — *Agenția „Reuter" anunță că Intelligence Service și poliția anchetează cu toată atenția la aerodromul Hendon, de unde au dispărut importante documente de la baza aeronautică.*

Se pare că furtul a fost comis Miercurea trecută.

xX⊙●⊙Xx

Grav accident de automobil in Belgia

Bruxelles, 30 (Rador). — In apropiere de Eupen, un automobil în care se aflau 3 bărbați, o femee și un copil, s'a ciocnit cu un auto-camion.

Automobilul a luat foc, iar cei cinci ocupanți au murit carbonizați.

Rusia nu se interesează
de conflictele din Europa

Londra, 30 (Radio-Central). — „Daily Telegraph" anunță din Moscova că în audiența avută de noul ambasador britanic William Seeds, la d-nii Kalinin și Litvinov, aceștia au declarat celui dintâi că Uniunea Sovietică nu se interesează de conflictele din Europa, de unde se deduce că guvernul din Moscova s'a hotărît să ducă o politică de izolare față de vechiul continent.

In ce privește extremul Orient, d-nii Kalinin și Litvinov au declarat că Uniunea Sovietică se simte stăpână pe situație în această parte a lumii.

Cancelarul Hitler
propus la premiul Nobel pentru pace

Paris, 30 (Radio-Central).— Din Stockholm, se anunță că deputatul suedez Brand a adresat comitetului premiului Nobel o scrisoare în care propune pe cancelarul Hitler pentru premiul Nobel pentru pace.

In scrisoare sunt arătate și motivele acestei propuneri, deputatul Brand susținând că străduințele d-lui Chamberlain pentru pace n'ar fi dus la nici un rezultat dacă n'ar fi fost susținute de d. Hitler.

Presa suedeză critică gestul deputatului Brand.

Modificarea legii
Casei construcțiilor

O comisiune de specialiști, sub președinția d-lui prof. universitar Gh. Strat, lucrează la modificarea legii Casei construcțiilor.

Prin noua lege se va da acestei instituții o mai mare desvoltare, permițându-i să înceapă o foarte însemnată campanie de construcții muncitorești.

Se vor găsi mijloacele unei temeinice finanțări și se vor construi în cele mai însemnate centre muncitorești, cartiere întregi, după modelul cartierelor muncitorești din străinătate.

A fost arestată banda loviturilor in stil mare

Intr'o singură zi o spargere de 5 milioane. — 23 arestări

Refugiați spanioli la un post de frontieră francez